

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně senátu JUDr. Ivanky Havlíkové a soudců JUDr. Naděždy Řehákové a Mgr. Martina Kříže v právní věci

žalobce: **Centrum Krakov a.s.**
sídlem Lodžská 850/6, Praha 8, 181 00, IČO 273 40 376
zastoupen Mgr. Janem Tomaierem, advokátem
sídlem Classic 7 Business park Jankovcova 1037/49, 170 00 Praha 7

proti

žalovanému: **Magistrát hlavního Města Prahy**
sídlem Mariánské náměstí 2, 110 01 Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí Magistrátu hlavního města Prahy, odboru daní, poplatků a cen,
ze dne 15. 6. 2015, č. j.: 928422/2013 S-MHMP 915155/2013-DPC-1,

takto:

I. Rozhodnutí Magistrátu hlavního města Prahy, odboru daní, poplatků a cen, ze dne 15. 6. 2015, č. j.: 928422/2013 S-MHMP 915155/2013-DPC-1, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.

II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náklady řízení ve výši 19 456 Kč do jednoho měsíce od právní moci rozsudku k rukám zástupce žalobce Mgr. Jana Tomaiera, advokáta.

Shodu s prvopisem potvrzuje V. B.

Odůvodnění:

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal přezkoumání v záhlaví uvedeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání proti platebnímu výměru Úřadu Městské části Praha 8, ekonomického odboru (dále jen „správce poplatku“) ze dne 19. 6. 2013, č. j. MCP8 084013/2013 zn. EO/2013/1343016689/PV/06/MI (dále jen „platební výměr ze dne 19. 6. 2013“, jímž byl žalobci dle ust. § 11 zákona ČNR č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích (dále jen „zákon o místních poplatcích“), a ustanovení obecně závazné vyhlášky Hlavního města Prahy č. 5/2011 Sb. právních předpisů hl. m. Prahy, o místním poplatku za užívání veřejného prostranství (dále též „Vyhláška“), a v souladu se zákonem č. 280/2009 Sb., daňový řád (dále jen „daňový řád“) vyměřen místní poplatek ve výši 2 138 640,- Kč za užívání veřejného prostranství ulice Hnězdenská, k.ú. Troja na území Městské části Praha 8, pro umístění stavebního zařízení pro provádění staveb a jejich změn v termínu od 1. 7. 2012 do 29. 11. 2012. Žalobou napadeným rozhodnutím žalovaného byl platební výměr ze dne 19. 6. 2013 potvrzen.
2. Žalobce považoval napadené rozhodnutí za nesprávné, nezákonné, nepřehledné, na samé hranici srozumitelnosti a nepřezkoumatelné. Žalobcem uplatněné žalobní body jsou shodné s námitkami, které žalobce uvedl již v odvolání proti platebnímu výměru ze dne 19. 6. 2013, avšak v žalobě jsou žalobcem více rozvinuté.
3. V *prvním žalobním bodu* žalobce namítal, že povinnost zaplatit poplatek za zvláštní užívání veřejného prostranství žalobci nemohla vzniknout a vůbec nevznikla, neboť dotčené nemovitosti nepředstavují veřejné prostranství, protože jsou z veřejného užívání vyloučené a z materiálního hlediska se tak nemůže o veřejné prostranství jednat. Žalovaný proto porušil § 5 odst. 1 a 2 daňového řádu, čl. 2 odst. 3 Ústavy a čl. 2 odst. 2, čl. 4 odst. 1 a čl. 11 odst. 1 a odst. 5 Listiny, když platební výměr z 19. 6. 2013 potvrdil. Veřejným prostranstvím jsou dle § 34 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (dále jen „obecní zřízení“) všechna náměstí, ulice, tržiště, chodníky, veřejná zeleň, parky a další prostory přístupné každému bez omezení, tedy sloužící obecnému užívání, a to bez ohledu na vlastnictví k tomuto prostoru. Uzavřením smlouvy o provedení stavby, jakož i dvou nájemních smluv mezi žalobcem, žalovaným a Úřadem Městské části Praha 8 došlo k vyloučení přístupnosti dotčených nemovitostí každému bez omezení, a tudíž k vyloučení obecného užívání. Nájemní smlouvy navíc výslovně vylučují, aby předmět nájmu mohly užívat jiné osoby nežli žalobce.
4. V *druhém žalobním bodu* tvrdil, že i kdyby předmětné nemovitosti nebyly z obecného užívání vyloučené a jednalo by se tedy o veřejné prostranství, placení místního poplatku by se na ně nevztahovalo, neboť nejsou Vyhláškou označeny jako místo, které poplatku podléhá. Podle § 14 odst. 2 zákona o místních poplatcích obec v obecně závazné vyhlášce mimo jiné určí místa, která podléhají poplatku. Pokud určité prostranství takovouto vyhláškou označené není, místnímu poplatku za žádných okolností nepodléhá. V příloze 2 Vyhlášky, je pod bodem „ulice a chodníky“ u Městské části Praha 8 uvedena ulice Hnězdenská. V rozhodnutí Úřadu Městské části Praha 8 ze dne 22. 1. 2014 č. j. MHMP-96724/2014/ODA-O4/Ka nebylo parkoviště, za jehož zvláštní užití bylo žalobci uloženo uhrazení místního poplatku, součástí místní komunikace Hnězdenská, ale jednalo se o „bezejmennou komunikaci NN 3237 (parkoviště), Praha 8“. V případě, že prostor parkoviště nebyl součástí ulice Hnězdenská, měl být, v případě záměru zpoplatnění jeho zvláštního užívání, zahrnuto v části „ostatní prostranství“, ve které některá parkoviště výslovně uvedena jsou, nikoli však parkoviště užívané žalobcem. Žalobce dále uvedl, že

Shodu s prvopisem potvrzuje V. B.

žalovaný se v napadeném rozhodnutí nevypořádal s argumenty žalobce a pouze odkázal na rozhodnutí Úřadu Městské části Praha 8 ze dne 2. 4. 2012 č. j. MCP8 045938/2012, jehož přílohou mělo být upozornění na povinnost platby místního poplatku a dle názoru žalovaného se měl proti tomuto rozhodnutí žalobce bránit odvoláním, pokud tak neučinil, pozdější námitky jsou již promlčené. Tuto argumentaci však považoval žalobce za zmatečnou.

5. Ve *třetím žalobním bodu* žalobce uvedl, že i za předpokladu, že by předmětné nemovitosti byly veřejným prostranstvím a vztahovala by se na ně poplatková povinnost, na žalobce by se vztahovalo osvobození od placení místního poplatku, a to podle ust. § 6 odst. 1 písm. c) Vyhlášky. Navíc, dle § 6 odst. 1 písm. d) bod 1 upravuje osvobození od poplatku v případě umístění stavebního zařízení a provádění výkopových prací v případě staveb hrazených z rozpočtu hl. m. Prahy a městských částí hl. m. Prahy, tudíž by se osvobození muselo vztahovat i na případy, kdy tytéž činnosti jsou na základě smlouvy o provedení stavby vykonávány namísto a ve prospěch hl. m. Prahy jiným subjektem, aniž by tím jakkoli byl zatěžován rozpočet obce. Svoje tvrzení žalobce podporuje nálezem Ústavního soudu Pl. ÚS 21/02, dle kterého jsou soudy ve správním soudnictví povinny vzít v úvahu všechny relevantní okolnosti individuálního případu, aby nedošlo k nepřipustnému zpoplatnění výkonu vlastnického práva veřejnou mocí. Žalobce též upozornil na nález Ústavního soudu Pl. ÚS 5/96 dle kterého tam, kde právní předpis připouští dvojí výklad, je třeba upřednostnit ten, který je co nejvíce souladný s ústavním pořádkem.
6. Ve *čtvrtém žalobním bodu* žalobce uplatnil nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí s tím, že je nepřehledné a nesplňuje základní požadavky daňového řádu, stanovené především v ust. § 102 odst. 2 citovaného zákona. Podle žalobce žalovaný v napadeném rozhodnutí zjednodušeně rekapituluje námitky žalobce a následně na některé reaguje, avšak většinou pouze kategorickým autoritativním tvrzením, že žalovaný s námitkami nesouhlasí, považuje je za irelevantní či že postup správce poplatku byl v souladu se zákonem.
7. Žalobce žádal, aby soud napadené rozhodnutí žalovaného v celém rozsahu zrušil, stejně jako platební výměr ze dne 19. 6. 2013.
8. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě žalobní námitky odmítl a měl za to, že je žaloba zmatečná a nedůvodná. Žalovaný souhlasil s vyličením skutkových okolností týkajících se vlastnictví jednotlivých pozemků, jakož i s uzavřením nájemních smluv, včetně jejich účelu a vyloučení přenechání předmětu nájmu třetím osobám. Žalovaný též nerozporoval skutečnost, že dne 2. 4. 2012 Úřad Městské části Praha 8 rozhodl o povolení zvláštního užívání komunikace „Hnězdenská“ (parkoviště) v rozsahu 1407 m² a že následně došlo k vyměření místního poplatku ve výši 2 138 640,- Kč. Žalovaný však nesouhlasil s tvrzením žalobce o nesprávnosti a nezákonnosti napadeného rozhodnutí, naopak tvrzení žalobce považuje za rozporné s Vyhláškou. Vyjmutí veřejného prostranství Hnězdenská z Vyhlášky nebylo nikdy zastupitelstvem hlavního města Prahy projednáno. Vyhláška jednoznačně stanovuje, za jakých podmínek je možné, aby správní orgán udělil souhlas k osvobození od místního poplatku, k čemuž v konkrétním případě nedošlo. Oprávněnost zpoplatnění veřejného prostranství Hnězdenská – parkoviště potvrzuje § 12 odst. 4 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích (dále jen „zákon o pozemních komunikacích“), neboť platí, že pokud nejsou samostatnými místními komunikacemi, jsou součástmi místních komunikací též přilehlé chodníky, chodníky pod podloubími, veřejná parkoviště a obratiště, podchody a zařízení pro zajištění a zabezpečení přechodů pro chodce.

Shodu s prvopisem potvrzuje V. B.

9. K prvnímu žalobnímu bodu žalovaný uvedl, že Úřad Městské části Praha 8 neporušil ust. § 5 odst. 1 a 2 daňového řádu, neboť nedošlo k překročení pravomoci, vyplývající ze zákona o místních poplatcích, ani daňového řádu. Veřejné prostranství Hnězdenská je dle Vyhlášky veřejným prostranstvím podléhajícím zpoplatnění a žalobce nebyl osvobozen od placení místního poplatku. Pokud dojde k dočasnému omezení obecného užívání veřejného prostranství, na základě povolení, ve prospěch určité osoby, jedná se o zvláštní užívání veřejného prostranství a je možné jej zatížit místním poplatkem. Žalovaný tak neporušil žádné ustanovení ani Ústavy ani Listiny. Taktéž není pravdivé tvrzení žalobce, že není možný souběh místního poplatku a nájemného, což je mimo jiné potvrzeno rozsudkem Nejvyššího správního soudu č. j. 9 Afs 86/2008.
10. U druhého žalobního bodu žalovaný poukázal na skutečnost, že žalobce nezpochybňoval vymezení veřejného prostranství Hnězdenská od počátku, ale až po určité době, což vyplývá z jednotlivých dokumentů, a to zejména z žádosti o povolení zvláštního užívání pozemní komunikace ze dne 23. 3. 2012, rozhodnutí hl. m. Prahy ze dne 21. 8. 2002, 22. 1. 2014 a z ohlášení užívání veřejného prostranství Hnězdenská ze dne 4. 4. 2012. Žalobce byl v průběhu stavební činnosti průběžně informován o podmínkách pronájmu veřejného prostranství Hnězdenská, mohl v rámci řízení požadovat vysvětlení, odvolávat se, což neučinil až do vystavení platebního výměru. Vzhledem k uvedenému považuje žalovaný žalobcovo nynější tvrzení za účelové.
11. K třetímu žalobnímu bodu žalovaný uvedl, že žalobce nesprávně interpretuje zpoplatnění veřejného prostranství pro soukromé účely. Žalobce v rámci své stavební činnosti pořádal o zábor veřejného prostranství Hnězdenská za účelem vybudování dočasného staveniště. Režim užívání veřejného prostranství Hnězdenská určovaly další právní předpisy nezávisle na rozhodnutí o pronájmu pozemků ze strany Městské části Praha 8 a hl. m. Prahy. Zábořem veřejného prostranství došlo ze strany žalobce k omezení veřejného užívání veřejného prostranství a právě taková omezení podléhají zpoplatnění. Užívání veřejného prostranství bylo omezeno ve prospěch a na žádost žalobce ne Městské části Praha 8 či hl. m. Prahy, jak se žalobce snaží tvrdit. Podmínky pro osvobození od poplatku upravuje § 6 Vyhlášky s tím, že žalobce žádný z důvodů pro osvobození nenaplnil. Co se týče žalobcova tvrzení o nutnosti výkladu konformního s ústavním pořádkem, žalovaný uvádí, že ustálená judikatura posuzuje problematiku tak, že ne každá interpretační nejasnost povede (v daňovém právu) k výkladu výhodnému pro soukromou osobu: bude tomu pouze tehdy, budou-li proti sobě stát srovnatelně přesvědčivé výkladové alternativy (viz Nejvyšší soud č. j. Afs 54/2006-155, Afs 48/2013).
12. K poslednímu žalobnímu bodu žalobce žalovaný uvedl, že žalovaný i správce místního poplatku striktně dodržely ustanovení § 102 daňového řádu. Taktéž došlo k postupu dle § 8 daňového řádu a to, že nedošlo k přihlédnutí k argumentům žalobce, není porušením zákona, ale právem daňových orgánů hodnotit důkazy podle svého vlastního uvážení s ohledem ke zjištěným okolnostem. Žalovaný je přesvědčen, že v napadeném rozhodnutí srozumitelně odůvodnil své právní úvahy a vyjádřil se ke všem připomínkám žalobce.
13. Žalovaný navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.
14. V replice žalobce k vyjádření žalovaného žalobce obsáhle argumentoval ve smyslu žalobou uplatněných bodů, měl za to, že žalovaný pouze zopakoval argumenty uvedené v napadeném rozhodnutí, které žalobce důkladně vyvrátil a vytkl žalovanému absenci argumentace a reakce na námitky žalobce.

15. Žalovaný se následně vyjádřil k replice žalobce a popřel, že by se nevyjádřil k žalobním bodům a že by jeho postup nebyl v souladu s právními předpisy. Jinak uváděl obdobně jako v odůvodnění napadeného rozhodnutí a ve vyjádření k žalobě.
16. Při ústním jednání účastníci setrvali na svých stanoviscích. Zástupce žalobce poukázal na obdobnou žalobu za jiné období vedenou u zdejšího soudu pod sp. zn. 5 Af 32/2013 s tím, že soud žalobě vyhověl. Důkazy navržené v podané žalobě ve znění pozdějších podání vzal zpět, nově navrhl důkaz fotografiemi ulic na území HMP k tvrzení, že dotčená plocha je sice u ulice Hnězděnská, ale není vyjmenována ve vyhlášce, jak je tomu v ostatních případech. Jinak věcně setrval na své dosavadní argumentaci. Zástupce žalovaného přednesl historický exkurs úpravy místních poplatků na území HMP, v tomto směru doplnil do správního spisu listiny, a vymezil se k právnímu posouzení soudu ve věci sp. zn. 5 Af 32/2013. Nadále trval na důvodech svého rozhodnutí. Soud provedl důkaz žalobcem předloženými fotografiemi k žalobní argumentaci ve druhém žalobním bodu – neuvedení zpoplatněného místa ve vyhlášce.
17. Mezi účastníky nebyl skutkový stav tvrzený žalobou sporný, lišili se v jeho právním posouzení.
18. Soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí v rozsahu uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán, vycházel při tom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a to v souladu s ustanovením § 75 odst. 1, odst. 2 soudního řádu právního, a dospěl k závěru, že je žaloba z části důvodná.
19. Ze správního spisu soud zjistil pro posouzení věci tyto podstatné skutečnosti. Rozhodnutím Magistrátu hl. m. Prahy ze dne 21. 8. 2002 č. j. MHMP-80411/2002/DOP-O4/Pc došlo mimo jiné k zařazení do sítě místních komunikací III. třídy (samostatné parkoviště) v Praze 8 samostatného parkoviště označeného NN 3237, orientační určení ulice Olštýnská. Dne 26. 8. 2009 došlo mezi Městskou částí Praha 8 a spol. LMF 1 a.s. (dnes Centrum Krakov a.s.) k uzavření nájemní smlouvy č. 967/2009, na jejímž základě došlo dne 27. 8. 2009 k předání vymezených pozemků, což dokládá protokol o předání a převzetí nemovitého majetku do užívání. Následně došlo k uzavření nájemní smlouvy č. NAP/58/02/018683/2010 mezi hl. m. Prahou a spol. LMF 1 a.s. dne 21. 10. 2010 a dne 23. 2. 2011 došlo k uzavření mezi tímž subjekty smlouvy o provedení stavby. Žalobce (ještě jako spol. LMF 1 a.s.) podal ne 23. 3. 2012 žádost o povolení zvláštního užívání (záboru) pozemní komunikace, s místem záboru ulice Hnězděnská č.p. 595, 596, 598, č.o. 1, 3, 5, z důvodu prostor pro staveniště pro bourání stávající stavby a výstavbu nového nákupního centra Krakov, na plochu 1 407 m², a to od 9. 4. 2012 od 1. 12. 2013. Na žádost žalobce reagoval Úřad Městské části Praha 8 vydáním rozhodnutí ze dne 2. 4. 2012 č. j. MCP8 045939/2012, sp. zn. SZ MCP8 045939/2012, kterým žalobci povolil zvláštní užívání komunikace v Praze 8, konkrétně ulice Hnězděnská, k.ú. Troja, (parkoviště), v rozsahu 1 407 m², z důvodu zřízení staveniště, v termínu od 9. 4. 2012 do 1. 12. 2013. Uvedené rozhodnutí obsahuje na své 2. straně upozornění, že místní poplatek za užívání veřejného prostranství je stanoven vyhláškou hl. m. Prahy č. 5/2011 Sb. právních předpisů hl. m. Prahy, o místním poplatku za užívání veřejného prostranství. Poplatek je splatný ve smyslu § 5 odst. 2 této vyhlášky. Přílohou tohoto rozhodnutí navíc mělo být upozornění na povinnost platby místního poplatku za užívání veřejného prostranství. Na základě rozhodnutí Úřadu Městské části Praha 8 došlo dne 4. 4. 2012 k ohlášení užívání veřejného prostranství žalobcem, dle § 4 Vyhlášky (o místním poplatku za užívání veřejného prostranství). Následně, na základě ohlášení žalobce došlo k vydání platebního výměru na

místní poplatek za užívání veřejného prostranství ze dne 19. 6. 2013 Úřadem Městské části Praha 8 ve výši 2 138 640,- Kč. Proti platebnímu výměru podal žalobce odvolání, které následně podáním ze dne 19. 7. 2013 doplnil a o kterém žalovaný dne 15. 6. 2015 rozhodl napadeným rozhodnutím tak, že odvolání žalobce zamítl a platební výměr ze dne 19. 6. 2013 potvrdil. Dále ze správního spisu vyplývá, že Magistrát hl. m. Prahy vydal dne 22. 1. 2014 rozhodnutí č. j. MHMP-96724/2014/ODA-O4/Ka, kterým došlo k vyřazení bezejmenné komunikace NN 3237 (parkoviště), Praha 8 ze sítě místních komunikací III. třídy.

20. Po přezkoumání žalobních bodů dospěl soud k těmto závěrům. V *prvním žalobním bodu* žalobce namítal, že z vůle žalovaného došlo k omezení obecného užívání dotčených pozemků, čímž tato veřejná prostranství ztratila jeden ze svých definičních znaků, a to přístupnost každému bez omezení, tudíž se o veřejné prostranství nejednalo. Námitka není opodstatněná. Je tomu tak proto, že definice veřejného prostranství je obsažena v § 14b zákona o hlavním městě, kde je uvedeno, že se jedná o „*všechna náměstí, ulice, tržiště, chodníky, veřejná zeleň, parky a další prostory přístupné každému bez omezení, tedy sloužící obecnému užívání, a to bez ohledu na vlastnictví k tomuto prostoru*“. Zákon o místních poplatcích sice v poznámce pod čarou k § 4 odst. 1 odkazuje pouze na § 34 zákona o obcích, avšak v dané věci je třeba vycházet z § 14b zákona o hlavním městě, neboť se jedná o pozemky na území hl. m. Prahy. Přestože žalovaný v žalobou napadeném rozhodnutí odkázal na § 34 zákona o obcích, nejedná se o pochybení, v jehož důsledku by bylo do právní sféry žalobce negativním způsobem definitivně zasaženo, definice veřejného prostranství jsou v obou v právních předpisech totožné.
21. Obecným definičním znakem veřejného prostranství je přístupnost takového prostranství každému bez omezení. Tento definiční znak byl u předmětného parkoviště naplněn – jednalo se o parkoviště u nákupního střediska, které bylo každému bez omezení přístupné a sloužilo k obecnému užívání všech nakupujících. Následně došlo na základě žádosti žalobce k vyloučení přístupnosti parkoviště každému, neboť toto parkoviště žalobce využil pro svou vlastní potřebu. Jak však vyplývá z rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 19. 8. 2015, č. j. 30 Af 59/2013 – 48, *nemůže pozemek, který je veřejným prostranstvím ve smyslu § 34 obecního zřízení ztratit charakter veřejného prostranství na základě toho, jakým způsobem probíhá jeho zvláštní užívání. Obecné užívání vychází ze samotné podstaty veřejného prostranství, tj. že se jedná o prostranství, jehož užívání je určeno všem, široké veřejnosti a nikoho nevylučuje; okruh uživatelů je neomezený. Jakmile se však jakýmkoli způsobem omezí či vyloučí z užívání ostatní uživatelé, je nutno na toto užívání pohlížet jako na užívání zvláštní. A právě zvláštní užívání je předmětem místního poplatku podle § 4 odst. 1 zákona o místních poplatcích*. Pokud by soud přistoupil na argument žalobce, že předmětné parkoviště ztratilo charakter veřejného prostranství právě výlučným užíváním žalobce, a tudíž, že nepodléhá poplatkové povinnosti, došlo by tak k vyloučení možnosti zpoplatnění zvláštního užívání veřejného prostranství a tím i k popření smyslu ust. § 4 odst. 1 poplatkového zákona, který poplatkem postihuje právě situaci, kdy určitý subjekt využívá veřejné prostranství způsobem, který ostatní vylučuje či minimálně v užívání omezuje.
22. Na tomto závěru nemůže nic změnit ani skutečnost, že předmětné pozemky měl žalobce na základě platných nájemních smluv v nájmu a že nájemní smlouvy obsahovaly ustanovení vylučující přenechání předmětu nájmu či jeho části do užívání jinému bez souhlasu pronajímatele. Dle tvrzení žalobce tímto žalovaný (příp. Úřad Městské části Praha 8) ze své vůle omezil přístupnost veřejného prostranství a tím pádem parkoviště vyloučil

z obecného užívání a došlo k zániku jeho charakteru jakožto veřejného prostranství. Tento závěr žalobce však není správný. Smyslem předmětných ustanovení nájemních smluv není vyloučení obecného užívání veřejného prostranství veřejností, ale ochrana práv vlastníka k veřejnému prostranství, aby práva vyplývající z nájmu k předmětným pozemkům nevykonávala třetí osoba bez vědomí vlastníka, tedy hl. m. Prahy (příp. městské části). Pokud bylo žalobcovým záměrem uzavřít nájemní smlouvy za účelem vyhnutí se poplatku za zvláštní užívání veřejného prostranstvím, mělo tak být v souladu s ust. § 6 odst. 1 písm. b) s žalovaným či Městskou částí Praha 8 dohodnuto. Ustanovení o takovémto dohodě však z žádné z nájemních smluv, ani ze smlouvy o provedení stavby, nevyplývá. Navíc, souběh poplatku za zvláštní užívání a nájemného není vyloučen, jak vyplývá z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 7. 2009, čj. 9 Afs 86/2008-89, který stanovil, že *pronajme-li si nájemce pozemek, který je veřejným prostranstvím ve smyslu § 34 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, pak jeho povinnost hradit nájemné vyplývající ze soukromoprávního nájemního vztahu nenahrazuje veřejnoprávní povinnost platit místní poplatek za zvláštní užívání veřejného prostranství dle § 4 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích*. Nejvyšší správní soud k tomu v odůvodnění blíže uvedl, že „v předmětné věci je nutno důsledně odlišovat hledisko soukromoprávní a veřejnoprávní. Nájemní smlouva a na jejím základě vzniklý nájemní vztah zakládá nájemci oprávnění pozemky užívat namísto jeho vlastníka (rovina soukromoprávní). Podstatou a důvodem platby místního poplatku za zvláštní užívání veřejného prostranství je skutečnost, že konkrétní část veřejného prostranství nelze ostatními subjekty užívat, tj. že na této části veřejného prostranství je vyloučeno jeho obecné užívání (veřejnoprávní rovina). Je-li veřejné prostranství veřejným statkem, pak poplatek za jeho zvláštní užívání představuje odvod za omezení práv ostatních uživatelů. Je tedy zřejmé, že poplatek za užívání veřejného prostranství a nájemné představují dva zcela odlišné instituty a z tohoto hlediska není možno hovořit o dvojí platbě za užívání téhož.“, dále uvedl, že „Pokud tedy pozemek splňující zákonné znaky veřejného prostranství zároveň není ve vlastnictví subjektu, který jej užívá, může tomuto subjektu vyvstat povinnost platit za jeho užívání vlastníkovu nájemné, a to i v případě, že tímto vlastníkem je obec, která tak (stejně jako jakýkoli jiný vlastník) naplňuje své oprávnění vyplývající jí z vlastnického práva. Nikomu, ani obci, totiž nelze upírat možnost poskytnout vlastní věc jinému za úplatu na základě řádně uzavřené nájemní smlouvy. V opačném případě by došlo k porušení zásady rovnosti vlastnického práva. Pozemek mající charakter veřejného prostranství tak případně lze užívat i na základě uzavřené nájemní smlouvy mezi obcí jako pronajímatelem a jiným subjektem jako nájemcem, tato smlouva však nemůže mít vliv na povinnost subjektu platit místní poplatek za užívání veřejného prostranství obci.“ a rovněž konstatoval, že „Uzavřením nájemní smlouvy tak pronajatý prostor neztrácí charakter veřejného prostranství, a je-li užíván zvláštním způsobem, s nímž zákon o místních poplatcích spojuje vybírání místního poplatku, byla městská část prostřednictvím svého úřadu oprávněna tento poplatek stěžovateli vyměřit.“ Shora uvedené závěry Nejvyššího správního soudu lze v plném rozsahu vztáhnout i na nyní projednávaný případ.

23. Tím, že žalobce uzavřel nájemní smlouvy, které mu umožnily výlučné užívání pozemků ve vlastnictví Městské části Praha 8 a hlavního města Prahy, nedošlo ke změně povahy těch pronajatých pozemků, které byly veřejným prostranstvím. Městská část Praha 8 i hlavní město Praha nejsou omezeny v uzavírání smluv ohledně veřejných prostranství, která vlastní. Zda uzavřou smlouvu týkající se veřejného prostranství a za jakých podmínek, je v jejich dispozici a je zcela bez vlivu na povinnosti a omezení vyplývající z veřejnoprávních předpisů. Přičemž k vyloučení obecného užívání došlo až samotnou činností žalobce,

kteřou bylo možné podřadit pod zvláštní užívání veřejného prostranství (zábor za účelem stavební činnosti žalobce). Právě touto činností byli ostatní uživatelé z užívání veřejného prostranství vyloučeni, žalobce přitom sám veřejné prostranství nadále užíval. Zároveň prostor, který naplňuje definici veřejného prostranství, veřejným prostranstvím zůstává bez ohledu na způsob jeho užívání. Charakter žalobcem užívaných pozemků, tj. veřejného prostranství, se nájemním vztahem ani dočasně nezměnil, a námitka žalobce proto neobstojí.

24. Na posouzení věci nemění nic ani to, že žalobce musel na základě veřejnoprávních předpisů z důvodu své stavební činnosti, kterou vykonával na základě smlouvy o provedení stavby s hlavním městem Prahou a stavebního povolení, zamezit vstupu na veřejné prostranství nepovolaným osobám dle nařízení č. 591/2006 Sb. Jak bylo shora uvedeno, způsob jakým žalobce užívá pozemky, včetně toho v čí prospěch činnost vykonává, nemůže změnit nic na povaze veřejného prostranství. Proto ani ohrazení či jiné odepření vstupu na pozemky charakter veřejného prostranství pozemků nepopírají, naopak představují právě zvláštní užívání veřejného prostranství.
25. K námitce, že žalobcem užívané pozemky nejsou veřejným prostranstvím, jehož zvláštní užívání by podléhalo poplatkové povinnosti, neboť tvoří samostatné parkoviště pro původní nákupní centrum Krakov, které není uvedeno v příloze č. 2 vyhlášky č. 5/2011 Sb. hl. m. Prahy a není součástí ulice Hnězdenská, soud podotýká, že poplatkovou povinností je stiženo pouze zvláštní užívání veřejných prostranství, která jsou vyjmenována v příloze č. 2 vyhlášky č. 5/2011 Sb. hl. m. Prahy (§ 14 odst. 2 věta poslední ve spojení s § 7 vyhlášky č. 5/2011 Sb. hl. m. Prahy). Tedy ne všechna zvláštní užívání veřejných prostranství podléhají poplatkové povinnosti (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 22. 3. 2005, sp. zn. Pl. ÚS 21/02).
26. Uvedení veřejného prostranství v příloze Vyhlášky je nezbytnou podmínkou pro vznik poplatkové povinnosti. Jeho přesné, jasné a určité označení je zároveň předpokladem pro právní jistotu osob, zda jejich zvláštní užívání veřejných prostranství podléhá poplatkové povinnosti. Takové označení veřejných prostranství pak odpovídá i čl. 4 odst. 1 a čl. 11 odst. 5 Listiny základních práv a svobod.
27. Soud vešel na námitky, uplatněné žalobcem ve *druhém žalobním bodu*, kde tvrdil, že i za předpokladu, že by předmětné parkoviště bylo veřejným prostranstvím, nebylo Vyhláškou vyznačeno jako prostranství podléhající zpoplatnění a tudíž být zpoplatněno nemohlo. K tomu soud uvádí, že mezi účastníky není sporu o tom, že ulice Hnězdenská v k. ú. Trója, obec Praha, je veřejným prostranstvím ve smyslu § 14b zákona o hlavním městě vypočteným v příloze č. 2 vyhlášky č. 5/2011 Sb. hl. m. Prahy. Sporná je otázka, zda žalobcem užívané veřejné prostranství, tj. parkoviště k původnímu nákupnímu centru Krakov, je součástí ulice Hnězdenská, anebo zda se jedná o samostatné veřejné parkoviště neuvedené v příloze č. 2 vyhlášky č. 5/2011 Sb. hl. m. Prahy nepodléhající poplatkové povinnosti. Soud k tomu ověřil, že v příloze č. 2 vyhlášky č. 5/2011 Sb. hl. m. Prahy je v části přílohy, týkající se Městské části Praha 8, uvedena v bodě 3. „Ulice a chodníky“ ulice „*Hnězdenská*“. Zároveň soud zjistil, že v téže části vyhlášky jsou uvedeny ulice „*Vosmíkových*“ a „*Na Zámkách*“ a současně v bodě 6. „*Další prostory přístupné každému bez omezení*“ přílohy č. 2 vyhlášky č. 5/2011 Sb. hl. m. Prahy jsou jmenovány prostory „*Vosmíkových (parkoviště)*“ a „*plocha při ul. Na Zámkách u nákupního střediska, parkoviště, příjezdová cesta k nákupnímu středisku*“. Z uvedeného vyplývá, že veřejná parkoviště na území Městské části Praha 8, přiléhající k ulicím na území Městské části Praha 8, jejichž

zvláštní užívání podléhá poplatkové povinnosti, jsou výslovně uvedena v bodě 6. přílohy č. 2 vyhlášky č. 5/2011 Sb. hl. m. Prahy jako další prostory přístupné každému bez omezení, přičemž ulice, ke kterým veřejná parkoviště přiléhají, jsou výslovně uvedeny i v bodě 3 přílohy č. 2 vyhlášky č. 5/2011 Sb. hl. m. Prahy. Nekonzistentnost vyhlášky v tomto směru prokazují i fotografie, provedené k důkazu u ústního jednání, neboť z nich vyplývá různý přístup k vlastnímu vymezení území dotčených místními poplatky v Hlavním městě Praze. Při stanovení poplatkové povinnosti je třeba trvat na jednoznačném, striktním, určitém a srozumitelném vymezení zpoplatněných míst, aby měl adresát normy postaveno na jisto, zda na něj zákonná povinnost doléhá či nikoli. Jakýkoliv jiný výklad, ať již historickým zákonodárcem nebo jinými způsoby, jak žalovaný činí, proto nemůže obstát.

28. Lze tak uzavřít, že aby parkoviště u nákupního centra Krakov nacházející se u ulice Hnězdenská podléhalo poplatkové povinnosti, muselo by být jako samostatná plocha uvedeno mezi dalšími v bodě 6 vyhlášky v části „Další prostory přístupné každému bez omezení“. Soud tak nemohl přisvědčit názoru žalovaného, že pro vznik poplatkové povinnosti v dané věci je dostačující uvedení ulice Hnězdenská v bodě 3. přílohy č. 2 vyhlášky č. 5/2011 Sb. hl. m. Prahy. Nelze připustit postup, aby si správní orgán za použití nahodilého kritéria, bez jednoznačných a předem nastavených pravidel určoval, kdy je parkoviště k ulici tak blízko, že je její součástí a kdy je tomu naopak, a že proto není třeba výslovného uvedení veřejného parkoviště v bodě 6 přílohy č. 2 vyhlášky č. 5/2011 Sb. hl. m. Prahy. Soud se tak nemůže ztotožnit s názorem žalovaného, že v daném případě pro vznik povinnosti platit místní poplatek postačí jeho pouhé tvrzení o tom, že veřejné parkoviště je součástí konkrétní ulice, když v jiných, obdobných případech jsou veřejná parkoviště výslovně, jasně a zcela konkrétně označena v bodě 6. přílohy č. 2 vyhlášky č. 5/2011 Sb. hl. m. Prahy a k nim přiléhající ulice v bodě 3. přílohy č. 2 vyhlášky č. 5/2011 Sb. hl. m. Prahy. Takový postup správních orgánů se jeví pro uživatele veřejných prostranství zcela nepředvídatelný, v rozporu s čl. 4 odst. 1 a čl. 11 odst. 5 Listiny základních práv a svobod, a nelze jej proto akceptovat.
29. Na úvahu správních orgánů ohledně vzniku poplatkové povinnosti přitom nemohla mít vliv skutečnost, že žalobce požádal o povolení zvláštního užívání příslušný silniční úřad dle § 25 zákona o pozemních komunikacích, které bylo žalobci povoleno a které žalobce současně ohlásil. Žalobce sice byl na základě zákona o pozemních komunikacích povinen požádat o zvláštní užívání pozemní komunikace příslušný silniční úřad, správce poplatku při stanovení místního poplatku však nemůže bez dalšího vycházet z rozhodnutí silničního úřadu a z ohlášení zvláštního užívání. Silniční úřad totiž při povolování zvláštního užívání pozemní komunikace neposuzuje, zda se jedná o zvláštní užívání, za které je žadatel povinen platit místní poplatek dle vyhlášky č. 5/2011 Sb. hl. m. Prahy, nýbrž posuzuje pouze skutečnosti rozhodné pro povolení zvláštního užívání pozemní komunikace. Přestože tak správci poplatku dojde ohlášení zvláštního užívání veřejného prostranství, nemůže bez dalšího místní poplatek vyměřit, nýbrž musí náležitě posoudit, zda ohlášené zvláštní užívání skutečně podléhá poplatkové povinnosti dle vyhlášky č. 5/2011 Sb. hl. m. Prahy. Místní poplatek za zvláštní užívání veřejného prostranství vyměřuje správce poplatku zcela nezávisle na rozhodnutí příslušného silničního úřadu, neboť i když osoba nepožádá silniční úřad o povolení zvláštního užívání pozemní komunikace a z její strany dojde ke zvláštnímu užívání veřejného prostranství, které je uvedeno v příloze č. 2 vyhlášky č. 5/2011 Sb. hl. m. Prahy, správce poplatku bude povinen místní poplatek vyměřit. S ohledem na výše uvedené není relevantní tvrzení žalovaného, že je třeba v dané věci vycházet i ze zákona o pozemních komunikacích, kde jsou veřejná parkoviště součástí

ulic. Soud proto žalobní námitce vyhověl a stala se důvodem pro zrušení žalobou napadeného rozhodnutí.

30. Ve *třetím žalobním bodu* žalobce tvrdil naplnění podmínek pro osvobození od placení poplatku, za předpokladu, že by předmětné parkoviště bylo veřejným prostranstvím určeným Vyhláškou, jako prostranství podléhající zpoplatnění, což však žalobce popírá. Soud dospěl v souladu s názorem žalovaného k závěru, že podmínky pro osvobození žalobcem naplněny nebyly. Žalobcova interpretace ust. § 6 odst. 1 písm. c), tedy že veřejné prostranství bylo využito jeho vlastníkem a tudíž je od placení poplatku osvobozen, není přílehlavá. Vlastníkem předmětného veřejného prostranství není a nebyl žalobce, nýbrž Hlavní město Praha. Skutečnost, že vlastník pozemků umožnil žalobci jejich využití pro zvláštní činnost, neznamená, že se jedná o činnost vlastníka, a to ani za předpokladu, že vlastník bude mít z činnosti žalobce určitý prospěch. Primárním důvodem, proč došlo ke zvláštnímu užívání předmětného pozemku je stavební záměr žalobce, a to výstavba nového nákupního centra, nikoli záměr žalovaného. Součástí tohoto záměru je sice i provedení úprav pozemních komunikací, včetně odvodnění, dopravního značení, zeleně a pozemní infrastruktury na náklady žalobce, jedná se ale o činnost, kterou inicioval žalobce, a ze strany žalovaného byla pouze umožněna. Taktéž nelze souhlasit s názorem žalobce, že pokud jsou podle § 6 odst. 1 písm. d) bodu 1. osvobozeny od místního poplatku stavby hrazené z rozpočtu hlavního města Prahy a městských částí hlavního města Prahy, že musí být logicky osvobozeny i stavby vykonávány namísto a ve prospěch hl. m. Prahy jiným subjektem. Pokud by bylo záměrem Vyhlášky osvobodit i subjekty, které realizují stavby ve prospěch hl. m. Prahy, bylo by tak Vyhláškou bezpochyby stanoveno. Zde je však naprosto evidentní záměr osvobodit od poplatku hlavní město či jeho části, kdy by v opačném případě došlo k nelogické situaci, tedy že by hlavní město (či městská část) realizovalo ve svém zájmu určitou stavbu a za zvláštní využití veřejného prostranství ve svém vlastnictví by si platilo poplatek za zvláštní užívání tohoto prostranství, které by pro stavbu muselo využít. Soud proto námitce nevyhověl.
31. Důvodem pro zrušení žalobou napadeného rozhodnutí se nestala ani tvrzení žalobce v rozsahu *čtvrtého žalobního bodu*, podle kterého není žalobou napadené rozhodnutí přezkoumatelné. Je pravdou, že rozhodnutí žalovaného má neobvyklou strukturu v tom smyslu, že se nejedná o ucelený text, nýbrž o členěná vyjádření žalovaného k jednotlivým námitkám žalobce, avšak vyjádření žalovaného jsou jasná, byť v některých případech strohá a je z nich zřejmý náhled žalovaného na řešení dané otázky, rozhodnutí tudíž splňuje požadavek § 102 odst. 2 daňového řádu na odůvodnění rozhodnutí a není nepřezkoumatelné, jak žalobce tvrdil.
32. Na základě výše uvedených skutečností dospěl soud k závěru, že žaloba je z části důvodná, proto podle § 78 odst. 1, 4 s.ř.s. žalobou napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. V něm bude žalovaný vázán právním názorem soudu, který soud ve zrušujícím rozsudku vyslovil (§ 78 odst. 5 s.ř.s.).
33. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn § 60 odst. 1 věta první s.ř.s. Žalobce měl ve věci úspěch, soud mu proto přiznal náhradu nákladů řízení, které jsou tvořeny zaplaceným soudním poplatkem ve výši 3 000 Kč; náklady právního zastoupení za čtyři úkony právní služby po 3 100 Kč (příprava a převzetí zastoupení, sepsání žaloby, účast na ústním jednání a repliku k vyjádření žalovaného dle vyhlášky č. 177/1996 Sb. § 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a), d), g), tj. 4 x 3 100 Kč; čtyři paušální částky ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 3

vyhlášky), tj. 4 x 300 Kč; a DPH ve výši 2 856 Kč. Celková výše nákladů, které žalobci v tomto řízení vznikly tak činí 19 456 Kč.

34. Pro úplnost soud uvádí, že neshledal důvod odchýlit se od právních závěrů posouzení obdobného skutkového stavu (jiné období), jak je učinil pátý senát zdejšího soudu v rozsudku ze dne 19. 5. 2017, č. j. 5 Af 32/2013-72-81.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 soudního řádu správního a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 4. dubna 2018

JUDr. Ivanka Havlíková, v. r.
předsedkyně senátu